تەوەرەی دەنگەکان سەبارەت بە کاری هەرەوەزی …عەزیز محمد و شەماڵ عەلی

کورتەیەك بۆ ناساندنی هەرەوەزی :

هەرەوەزی دیاردە و بوونێکی مێژوویی و جیهانیی هەیە، هەرچەندە زۆر جار ڕەنگ و دەنگی سەردەمی سەرهەڵدانەکەی خۆی گرتووە؛ هەندێك جار وەك خۆکۆمەکیی ئایینی گروپە ئایینی و □□□وییەکان دەرکەوتووە و هەندێك جار وەك خۆکۆمەکیی خێڵەکی و گوندەکان دەرکەوتووە و هەندێك جاریش وەك خۆبەسێی کۆمەڵە هاوچەرخەکان لە سەردەمی جەنگەکان و قاتوقڕیی وشکە ساڵەکان دەرکەوتووە، بەڵام لەنێو هەموو سەردەمەکان هەرەوەزی و بیرۆکە و ئاوەزی ژیانی هەرەوەزیی بەجۆرێك بوونی هەبووە .

لەنێو ئەم ڕۆژگارەش لە هەرێمی کوردستان خەریکە لەنێو دەروونی قەیرانە ئابووریی و کولتووریی و مۆڕاڵیی و ڕامیاریی و جەنگیی- سەربازییەکان بەجۆرێك هەروەزییەکان و بیرۆکەی هەرەوەزی کۆمەڵایەتیی وەك ئەڵتەرناتیڤێك خۆی دەردەخاتەوە. سایتی دەنگەکان وەك بڵندگۆی دەنگە ڕۆشنبیر و ڕەخنەگر و ناڕازی و بەهەڵوێستەکان بۆ ڕۆشنایی خستنە سەر مێژووی بزووتنەوە و بیرۆکە هەرەوەزییەکان لە هەرێمی کوردستان و ناوچەکە ئەم تەوەرەیەی بۆ گفتۆگۆ و لێدوان لەو بارەوە کردووەتەوە، بە هیوای سەرهەڵدان و درووسبوون و دروستکردنی دیالۆگ و لێدوانیی جەماوەریی و کۆمەڵایەتیی لەبارەی هەرەوەزی و بزووتنەوەی هەرەوەزی وەك ئەڵتەرناتیڤ.

لێرەدا بە زنجیرە وەڵامی نووسەران و چالاکوانانی بواری هەرەوەزی ب□□او دەکەینەوە. 10

بەڕێزان: شەماڵ عەلی وعەزیز محمد

– سەرەتا ئەگەر بکرێت کورتەیەك لەبارەی ڕابووردووی چالاکی خۆت و ئاراستەی بیرکردنەوەت بۆ خوێنەران بگێڕیتەوە؟

شەماڵ عەلی: من کەسێکی کۆمۆنیستم و لە سەرەتای هەشتاکانەوە لە ناو جووڵانەوەی چەپی ڕادیکاڵی ئەو سەردەمەدا لە ڕووی سیاسییەوە ئەکتیڤ بووم. لە سەرەتای دامەزراندنییەوە ئەندامی حزبی کۆمۆنیستی کرێکاریی عیراق بووم. لەگەڵ دامەزراندنی حزبی کۆمۆنیستی کرێکاریی کوردستانیشدا ئەندامی کۆمیتەی ناوەندی و مەکتەبی سیاسی ئەو حزبە بووم و تا ئێستاش ئەندامی هەردوو ئەو حزبانەم.

عزیز محمد: هەڵسوڕاوێکی سیاسیم لە سەرەتای هەشتاکانەوە بە مەبەستی زیادکردنی بەشی ئینسانەکان لە (ژیان و ئازادی و دەسەڵات) لە ڕێگای هەڵوێستی جەماعییەوە و بە ئاسۆی ڕزگاری یەکجاری و هەمەلایەنەوە کەم تا زۆر هەڵسوڕاوم.

– "بزووتنەوەی هەرەوەزی" ئەم دەستەواژەیە بۆ ئێوە چی دەگەیەنێت؟

بزووتنەوەی سیاسی یان کۆمەڵایەتی بە ئەکتێکی دەستەجەمعی فراوان و ئامانجدار و زۆر جار فۆرمەڵەنەکراو دەگوترێت. بزووتنەوەی هەرەوەزی دەتوانێت ناو بێت بە جووڵانەوەیەکی فراوانی پێکهێنانی هەرەوەزییەکان لە پانتاییەکی فراواندا بە فۆرمی جۆراوجۆرەوە بە مەبەستی وەڵامدانەوە بە پێداویستی جۆراوجۆری ئابووری و کۆمەڵایەتی. دیارە ئەمە هیشتا هەشتا لە کوردستاندا جووڵانەوەیەکی فراوانی پێکهێنانی هەرەوەزییەکان نابینیت. ئەوەی کە هەیە هەوڵ و دەستپێشخەرییەکی بە ئەرزشە لە شاری خانەقین و خەریکە پەل بۆ جێگای تریش دەکێشێت، ئومێدەوارین تا ئاستی جووڵانەوەیەکی فراوان گەشە

بکات.

– بە بۆچوونی ئێوە هەرەوەزییەکان ئامرازی ڕیفۆرمکردن یان ئەڵتەرناتیڤن؟

هەرەوەزییەکان وەک هەر کارەکی دەستەجەمعی تر لەناو سیستەمی چینایەتیدا لەژێر کاریگەری ئاسۆی سیاسی و فیکری باڵادەست تیایاندا دەتوانن ئامرازی وەدیهێنانی ئامانجی جیاواز بن. هەرەوەزییەکان خۆیان لە خۆیاندا ناتوانن ئەڵتەرناتیڤی سیستەمی ئێستا بن. بەڵام دەتوانن فاکتەرەکی بەهێز بن بۆ هێنانەدی زەمینەی سەرهەڵدانی سیستەمێکی ئەڵتەرناتیڤ. دیارە لای ئێمە هەرەوەزییەکان چ لە ئێستادا و چ لە ئایندەشدا (کە ببەتە جووڵانەوەیەکی هەرەوەزی بەهێز) دەتوانن ببنە جێگای پێکگەیشتن و هاوکاری ڕەوتی سیاسی و ئاسۆی جیاواز و هەمەچەشن. هەربۆیە ئەوەی لێرەدا دەیڵێین بە مانای لە قاڵبدانی پێشوەختی هەرەوەزییەکان و بەشداریکردن تیایدا بە شەرتی چەقە یان بەمەرجی باڵادەستی ئەو تێڕوانینە نییە کە ئێمە هەمانە. بەڵام ئێمە لامان وایە ئەوانەی کە هەرەوەزییەکان بە ئامرازی ڕووخاندنی سیستەمی ئێستا و جێگاگرتنەوەی بە سیستەمێکی نوێ دەزانن (یان بەو پێوەرەوە ڕەخنەی لێدەگرن و پێیان وایە کە هەرەوەزییەکان بۆیە جێگای ڕەخنەن کە ناتوانن ببنە ئەو ئامرازە) دەرگیری وەهمێکی گەورە بوون. بەڕای ئێمە هەڵگەڕانەوەی سەرمایەداری بە شۆڕش مەحاڵە و لە پرۆسەی شۆڕشیشدا لە دەسەڵاتخستنی چینی سەرمایەداران و گرتنی دەسەڵات لەلایەن چینی کرێکارەوە پێویستیەکی حەیاتی و چارەنووسسازترین وەرچەرخانیشە لەو پرۆسەیەدا. شۆڕشیش چ لە وەرچەرخانە چارەنوسسازەکەیدا و چ بە بەئاکام گەیاندنی وەک پرۆسەیەک پێویستی بە حزبی سیاسی و خەباتی سیاسی یەکگرتووانە و ڕێکخراوی کۆمەنیستەکان (واتە ئەو بەشە لە چینی کرێکارە کە نەک کەمکردنەوەی مەینەتیەکانی جەماوەر لە سایەی سەرمایەداریدا بەڵکو ئامانجی سەرنگونکردنی هەموو سیستەمەکەیە) هەیە. هەرەوەزییەکان ناتوانن جێگای ئەو ئامرازو کەرەستانەی شۆڕش بگرنەوە. هەرکەس دەیەوێت لەمەڕەدا بانگەشەی ئەوە بکات کە گوایە ئەو دیدە بە شۆڕش و ئامرازەکانی کۆنە و خەباتی سیاسی و تەحەزوب پێویست نییە، لە ڕاستیدا کەوتۆتە ژێر کاریگەری وەهمێکەوە کە لە دنیای سەردەمدا سامان و سەرچاوەی دارایی زەبەند بۆ بڵاوکردنەوەی تەرخان کراون و چەندین دەزگای سیخوڕی و کارگەی ڕاگەیاندنی لە پشتەوەن.

هەرەوەزیەکان لای ئێمە سەرەڕای ئەوەی کە لە بناغەوە بەرەنجامی گیانی هاوکاری و پێکەوە کارین. بەڵام دەکرێت لە دنیای سەردەمدا (کاتێک کە ڕەوتی ناشۆڕشگێڕ باڵادەست بن تاییاندا) ببن بە ئامرازی دەستی ڕەوتی ڕیفۆرمیستی و تەنانەت کۆنەپەرستیش. وەک چۆن سەندیکا کرێکاری□کان کە بەرهەمی گەشەکردنی خەبات و هۆشیاری چینایەتی کرێکارن لە قۆناغێکی دیاریکراودا بوونەتە داردەستی ڕەوتی کۆنەخواز و تەنانەت فاشیستیش، وەک ئەوەی لە ئیتالیای مۆسۆلینیدا بینیمان، هەرەوەزیەکانیش شرینقەی مەناعەیان لەو جۆرە بەکارهێنانە لێ نەدراوە. هەر بۆیە ئێمە بەپێچەوانەی ئەوانەی کە بانگەشەی خۆدوورگرتنی هەرەوەزیەکان لە سیاسەت و فیکر دەکەن و لە ڕاستیدا ناواقعیترین بانگەشە دەکەن، وا دەزانین موتوربەکردنی هەرەوەزیەکان بە سیاسەت و مەنهەجی بارهه□نانی بەشداران تیایدا بە گیانی پشتبەخۆبەستن و بەشداری لە بڕیارداندا و دیموکراسی ڕاستوخۆ مەرجی پەرەگرتن و پێشکەوتنیانە و پرنسیپی لەهەرکەس بە پێی توانا و بۆ هەرکەس بە پێی پێویستی مەرجێکی ڕۆڵگێرانیانە لە زەمینەسازیدا بۆ ئاڵوگ□□ی □یشەیی.

ماوەتەوە ئەوەی بڵێین کە بە دیدی ئێمە هەرەوەزیەکان ئەگەر تەنانەت ئامرازی ڕیفۆرمیش بن، بەشداری شۆڕشگێڕان و کۆمۆنیستەکان تیایدا ئەرکێکە دواخستن هەڵناگرێت. کۆمۆنیستەکان و بە تایبەت لە کوردستاندا مێژوویەکیان لە خۆدوورگرتن لەو پیکهات و ڕیکخراوانە هەیە کە دەقاودەق جێگای پەسەندیان نیین. لە دیدی ئێمەدا ئەوە ناتوانێت مامەڵەی کەسانێک ب□□ت کە دەیانەوێت لە واقعدا کاریگەریەکیان هەبێت و جگە لە پاراستنی شوناسی سیاسی خۆیان ئەرکیکیان بۆ خۆیان دانا بێت. هەندێک بە شانازیەوە دەڵێن لە هەڵپەڕکێیەکدا بەشداری ناکەین سەرچۆپی بەدەست خۆمانەوە نەبێت، ئەوانە تەنها دەبێت ئاوات بخوازن کە هێندە شانسیان هەبێت لە شایی خۆشیاندا بە دڵی خۆیان هەڵپەڕن. باڵادەستی سیاسەتێک و مەنهەجێکی شۆڕشگێڕانە لە هەرەوەزیەکاندا یان لە هەر فۆرمێکی تری ڕیکخراوەی جەماوەریدا مەسەلەیەکی پراکتیکیە و ئەو لایەنەی خۆی بە خاوەنی ئەو مەنهەجە دەزانێت دەبێ هەموو ڕۆژێک ڕابەر بوونی خۆی و کارامەبوونی خۆی ل□ بەسەرکەوتن گەیاندنی ئەو ڕیکخراوەداو گەیشتنی بە ئامانجە ڕاگەیەندراوەکانی بسەلمێنێتەوە تاکو بتوانێت مەنهەجی خۆی باڵادەست بکات.

– بە پشتبەستن بە کامە بنەما و ئەزموون هەرەوەزییەکان دەخرێنە خانەی ئامانجی بزووتنەوەی ڕیفۆرمیستی یان خزمەتکردن بە مانەوەی

سیستەمە چینایەتییەکە؟

لە مێژووی ڕابردووی جووڵانەوەی کرێکاری و سۆشیالیستیدا، هەرەوەزیەکان و ڕۆڵ و کاریگەرییان لە قۆناغی جۆراوجۆردا مەیدانی کێشمەکێش و جەدەلی جیاواز بوون. بەشیک لەو ڕەخنە یاخود سەرنجانەی سۆشیالیستەکان لەسەر ئەم بابەتە بوویانە لە جێگای خۆیاندا بوون و بەشیکی تریشی زادەی تێگەیشتنێکی تایبەت لە سۆشیالیزم و شۆڕش بوون کە لە ڕوانگەی ئەمەوە تێگەیشتنی دروستی کۆمۆنیستی نەبوون. بەر لە دەرکەوتنی کۆمۆنیزم وەک جووڵانەوەیەکی سیاسی جەماوەریی کاریگەر و جێکەوتنی دیدی مارکس لەناو ئەم جووڵانەوەیەدا ئەزموونی هەرەوەزیەکان لە هەندێک وڵاتدا وەک ئەلتەرناتیڤێکی سیستەمەکە طەرح کراوەو وا بینراوە کە سەرەنجام سەرکەوتن، فراوانبوونەوە و باڵادەستی ئەم ئەزموونانە خودبەخود کاپیتالیزم وەک سیستەمێک کۆتایی پێ دەهێنێت و کۆمەڵگا دەبێتە سۆشیالیستی.

ئەم دیدە پەرەسەندنگەراییە (یئڤۆلیوشنستیە evolutionist) بە پرۆسەی گۆڕانی سەرمایەداری بۆ سۆشیالیزم، سەرەڕای ئەوەی کەوتە بەر ڕەخنە و بە ماوەیەک وەلانرا، لە کۆتایی سەدەی ١٩ و سەرەتای سەدەی بیستدا دووبارە بانگەشەی بۆ کرایەوە. لەو بڕگەیەدا مافی دەنگدانی گشتی (لانی کەم بۆ پیاوان) لەگەڵێک وڵاتی گرنگی ئەوروپادا بەدەست هات و یاسا دژە سۆسیالیستیەکان لابران یان لاواز کران و ئەمەش ئەو وەهمەی دروست کرد کە فراوانبوونەوەی هەرەوەزیەکان و سەندیکا کرێکاریەکان لە بوونی هەڵبژاردنە پەرلەمانیەکان و مومکین بوونی گەیشتنی سۆشیالیستەکان بە پەرلەمان، سەرەنجام دەتوانێت لە پرۆسەیەکی شەنەییدا سەرمایەداری بگۆڕێت بۆ سۆشیالیزم. ئەم دیدە لە ئەڵمانیا ئیدوارد برنشتاین نوێنەرایەتی دەکرد و بەر لەوەش لاسال بانگەشەی بۆ ئەوە دەکرد کە هەرەوەزیە بەرهەمهێنەکان بە کۆمەکی دەوڵەت دەتوانن جێگا بە کۆمپانیا سەرمایەداریەکان لێژ بکەن. گوایە هەرەوەزیەکان وەک ناوکەکەی ئابووری سیستەمی داهاتوو بە پشتیوانی دەوڵەت دەتوانن لە کێبەرکێ لەگەڵ کۆمپانیا سەرمایەداریەکان گرەو ببەنەوە و سەرەنجام سیستەمێکی ئابووری نوێ بهێننە کایەوە.

ئەم تێڕوانینە بە جێگاوشوێنی هەرەوەزیەکان بەر ڕەخنەی توندی کۆمۆنیستەکان و پەیڕەوانی دیدی مارکس کەوتن. جووڵانەوەی هەرەوەزیەکان کە لە ١٩٠٣ کە بەسەرپەرشتیاری ئەدۆلف ڤان ئیلم لە ئەڵمانیا دامەزرا و لە ماوەی دە ساڵدا بە شێوەیەکی بەرچاو پەرەی گرت وەک بەشێک لە ڕەوتیکی ریفۆرمیستی خۆی نیشاندا و لەسەر

نەریتێک چووە پێشەوە کە روبەرت ئۆین و چارلس فوریە بانگەشەیان بۆ دەکـــرد. بەو جۆرەش هەم لە ڕووی فیکـــریەوە بانگەشەکـــارانی هەرەوەزیەکـــان بە دیـــدەکی ریفۆرمیســـتیەوە بانگەشەیـــان بۆ هەرەوەزیەکان دەکرد و هەم لە ڕووی واقعیشەوە هەرەوەزیەکان لەبن هەژمـوونی نەریتەکـدا بـوون کە شۆڕش و ئـاڵوگۆڕی شۆڕشگێڕانەی ڕەت دەکـردەوە. دەکرێـت ئەم ڕاستیە مێژوویـیـانە کـارێکی کردبێـت کە جووڵانەوەی هەرەوەزی لە خانەی جووڵانەوەی ڕیفۆرمیستی دانرابێت .

بەڵام ئەمە ئەوە بە حەتمی نازانین کە هەرەوەزیەکان هە تاهەتایە ئەم جێگایەیـان هەبێـت، واتە لە خـانەی جـولانەوەی ریفۆرمیسـتیدا دابنرێن . لە ڕاستیدا ئەمە [illegible] کۆمۆنیستەکان لەوەی ئەم بوارەیان بە یەکجاری بە ڕیفۆرمیزم جێهێشتووە بە بە کاریگەر نازانین لەوەی هەرەوەزیەکان نەیانتوانیبێت ببنە سەنگەری بەرەنگاریەکی پێشڕەوانە لە ماف و دەستکەوتەکانی کرێکاران و خەڵکی زەحمەتکێش و لانی کەم ئەو ئـاکتەرە بنـوێنن کە زۆر جـار سـەندیکا و یەکێتیە کرێکـاریە میلیتانتەکـان نووانـدویانە. لە دیـدی ئێمەوە سۆشیالیستەکان لە سایەی بالادەستی دەوڵەتگەرایی و مۆدێلی ئابووری نەخشەبۆداڕێژراو و ســەرمایەداری دەوڵەتــی کەمتــر بەلای بـایەخی هەرەوەزیەکـان بە فەراهەمکردنی زەمینەی ئاڵوگۆڕی شۆڕشگێڕانە و سۆشیالیستیدا چوون. مۆدێلــی ســەرمایەداری دەوڵەتــی و بەر لەوەش دەوڵەتگەرایـیەک کە بە کاریگەریی لاسالیەکان لەناو سۆشیال-ئەنترناسیۆنالی دووەمدا کنەی کردبوو، کارێکی کرد کە لای زۆرێک لە سۆشیالیستەکانی سەدەی بیستەم چ ئەوانەی پەرسەڤەت بوون، چ ئەوانەش کە ڕەخنەی دیموکراسیانەیان لەو ئەزمـوونە هەبـوو و تەنـانەت ئەوانەش کە لایەنگـری سـۆشیال-دیموکراسی بوون، سۆشیالیزم بە ئابووری نەخشەبۆڕێژراوی دەوڵەتی و ئەنتیتەزی بازاڕی ئازاد ببینرێت، نەک ئابوورییەک کە لەسەر بنەمای خۆبەڕێوەبەری و خاوەندارێتی گشتی هەڵوەشاندنەوەی سیستەمی کاری کرێگرتە داڕێژرا بێت. لە چوارچێوەی ئەو دیدە دەوڵەتگەراییەدا بە ســۆشیالیزم بە پێچەوانەی مارکســەوە کە کۆمۆنیزمــی لە ڕووی ئابووریەوە بە بەڕێوەبردنی بەرهەمهێنان لە لایەن یەکێتی کۆمەڵە هەرەوەزیەکان بە بەرنامەیەکی ئابووری گشتی دەبینی (مارکس، الحرب الاهلیة فی فرنسا ١٨٧١ ل ٣٢) هەرەوەزیەکان جگە لە ئیکسیسوارێک کە خاوەنـدارێتی سـەرمایەداریانەی دەوڵەت دەڕازێنێتەوە و لە هەمـوو ناوەرۆکێکی سۆشیالیستانە داتەکێنراوە، شتێکی تر نەبووە و نییە.

بەڵام سەرنجدانی مەسەلەیەکیش لێرەدا حەیاتییە. دەبێ ئەوەمان لا ڕوون بێـت کە هەرەوەزیەکان وەک خۆیـان نـاتوانن کۆتـایی بە

سەرمایەداری بەهێنن تەنانەت ئەو کاتەش کە دەسەڵات کەوتە دەست چینی کرێکار و کۆمەڵگا لەلایەن سیستەمێکی شوراییەوە بەڕێوە دەبرێت. پرۆسەی شۆڕش تەنانەت لە پاش گرتنی دەسەڵاتیشەوە پرۆسەیەکی بەردەوامە و لەم نێوەشدا هەرەوەزییەکان ئەگەرچی دەتوانن ئامرازێک بن بۆ ئاڵوگۆڕپێدانی پەیوەندییەکانی بەرهەمهێنان وەک مۆدێلێک ناتوانن حەسانەتێکی بەردەوامیان لە بەردەم کاریگەریی سەرمایەداریدا هەبێت. کۆمەنیزم بە مانای شۆڕشی بەردەوامە و کەسێک پێی وا بێت هەرئەوەندە سەرمایەداریت وەک موڵکایەتی بەرژوازی بە بڕیارێک کۆتایی پێ هێنا و کاری کرێ گرتەت بە بڕیارێک ئیلغا کردۆوە ئیتر تۆ تا ئەبەد سەرمایەداریت وێران کرد و فرسەتی سەرهەڵدانەوەت لێ گرتووە، ئەو کەسە سەرمایەداری زۆر بە دەستی کەم گرتووە و زۆر سووک دەستی داوەتە کاری قورسی شۆڕش. سەرمایەداری توانای خۆ تازەکردنەوە و دۆزینەوەی ڕێگا و کەلەبەری تر هەیە بۆ زیندوومانەوە، تەنانەت توانای ئەوەشی هەیە کە هەرەوەزییەکان وەک مۆدێلێک بۆ دووبارە سازدانەوەی سەرمایەداری بەکار بهێنێت.
بۆ نموونە هەر ئەو مەبدەئەی کە دەڵێ “لە هەرکەس بە پێی توانای و بە هەرکەس بە پێی کارەکەی” -کە زۆر کەس بە لەمەتنبەینی سەرنجێکی مارکس کە لە نامیلکەی “ڕەخنە لە بەرنامەی گۆتا”دا هاتووە هەروەها لەژێر کاریگەریی تەبلیغاتەکانی کۆمەنیزمی ڕووسیدا وەک مەبدەئێکی سۆشیالیستی لێی دەڕوانن- هەر ئەو مەبدەئە دەتوانێت هەرەوەزییەکان بکاتە کارگەی بەرهەمهێنانەوەی جیاوازی چینایەتی و ئیمتیازی زیاتر بۆ ئەوانەی کاری زۆرتر دەکەن.

لە میسر ئەزموونێکی هەرەوەزی هەیە کە لەلایەن هەڵسوڕاوێک بە ناوی سامح سعید عبود وتارێکی دوور و درێژی لەسەر نووسراوە و زۆر بە ترش و خوێوە وەک شۆڕشێکی هێمن و بنەمایی و زۆر ڕادیکال پێشکەش دەکرێت. هەر لە درێژەی ئەو وتارەدا بۆت دەردەکەوێت کە سەرەنجامی ئەو پرۆژەیە گەیشتۆتە دابەشکردنەوەی زەوی و زار و بەرهەمهاتنەوەی خاوەندارێتی تایبەتی بە خێزانە بەشدارەکان لەو ئەزموونە هەرەوەزییەدا. ئەمە چ ئەزموونێکی شۆڕشگێڕانەیە کە تۆ هەرەوەزی بکەیتە کارگەی بەرهەمهێنانەوەی وردە مالیک و وردە بەرژوازی؟ کەسێک زۆر شایی بەم ئەزموونەی میسر و ئەو تێگەیشتنە -یان لە ڕاستیدا نادروست تێگەیشتنەی- سامح عەبود بێت لەسەر شۆڕش و ڕۆڵی هەرەوەزییەکان، بە دروستی پێی بەوە نەبردووە دەردی دنیای سەردەم چییە. ئەمە لەم ڕۆژگارەدا بەدەست چاوچنۆکی و قازانجپەرستی سەرمایەدارانەوە گیرمان نەخواردووە، بەدەست سیستەمێکەوە گیرمان خواردووە کە ئەو سیفەتەی سەرمایەدارانی کردۆتە پێداویستییەکی

بنەڕەتی کەڵەکەبوونی سامان و دەسەڵات لە دەستیاندا. ئەمە گیرۆدە و ماڵوێرانی دەستی سیستەمێکین کە لەسەر بنەمای قازانج بەرهەمهێنان و وەبەرهێنان و چەوساندنەوەی ئینسان بە قازانجکردن دامەزراوە.

ناوکەکەی ئەو سیستەمە بەرهەمهێنانی کاڵاییە. واتە بەرهەمهێنانیک کە ئامانجەکەی ساغکردنەوەی کاڵا و خزمەتگوزاریی بەرهەمهاتوو لەبازاڕە و لەو ڕێگایەوە قازانجکردنە. بێ ئەوەی ئینسان لەدەست مەینەتییەکانی ئەمڕۆ ڕزگاری بێت دەبێ ئەو سیستەمەی بەرهەمهێنان و گۆڕینەوە بگۆڕدرێت. دەبێ سیستەمێک دروست ببێت کە تیایدا بەرهەمهێنان بۆ پڕکردنەوەی پێداویستییەکانی ئینسان بێت و کارکردن بۆ هەر کەس تەحقیقکردنی زاتی خۆی بێت و مانادان بێت بە ژیانی نەک بەشێک لە ژیان کە دەیکەینە قوربانی زیندوومانەوەمان. تاکو خاوەندارییەتی تایبەتی بۆرژوازی بوونی هەبێت و بەرهەمهێنان لەپێناوی گۆڕینەوە لەبازاڕ و لەو ڕێگایەوە قازانج کردن بێت، داینەمەی دروستکردنەوە جیاوازی چینایەتی، وەبەرهێنان و چەوساندنەوە و ژێردەستکردنی ئینسان لە جێگای خۆیەتی. ئەگەر هەرەوەزییەکان بە ئاراستەی کۆتایی هێنان بە خاوەندارێتی تایبەتیدا نەبرێن و بە ڕیشەکێشکردنی کاری کرێگرتە و جەخستنی پرنسیپی "لە هەر کەس بە پێی توانا و بۆ هەرکەس بە پێی پێویستی" نەبرێن جگە لە ئامرازێکی ریفۆرم و جگە لە بەشیک لە بەرنامەیەکی ریفۆرمیستی هیچی تر نابن.

سەرەڕای ئەو سەرنجانە وای بە پێویست دەزانین لێرەدا قسەیەک لەسەر پەیوەندی ریفۆرم و شۆڕش بکەین، کە بە زۆری وەک دوو پەڕی دژ بە یەک و دوو شتی مانع الجمع (Mutually Exclusive) لە زەینەی کۆمۆنیستەکاندا جێخراون. ئیمە پێشتر لەسەر نادروستی دیدگای پەرەسەندنگەرایی (Evolution) بۆ گۆڕینی سەرمایەداری بە سۆشیالیزم قسەی خۆمان کرد. بەڵام لیرەدا پێویستە تەئکید لەوە بکەینەوە کە ریفۆرم و شۆڕش لە سروشتی خۆیاندا ناکۆک نین و ئەو دیدە دروست نییە کە لای وایە هەر ئاڵوگۆڕێک لە سایەی سەرمایەداریدا ڕیفۆرمە و هەر گۆڕانکارییەکیش دوای گرتنی دەسەڵات شۆڕشە. یاخود ئەوەی کە شۆڕش تەنها بەو ساتە دیاریکراوە بزانین کە دەسەڵاتی تیادا لە چینێکەوە بە چینێکی تر دەگوویزرێتەوە و گوایە هەر شتێک بەرلەوە مەحکومە بەوەی تەبەعییەت لە مەنتقی سەرمایەداری بکات و بەو مەنتقە کار بکات. هەرچەندە بوار بەرتەسک بێت و مەترسی و ڕێگرییەکان گەورە بن، شۆڕش و داڕشتنی بنەمای سیستەمی ئایندەی دوای شۆڕش هەر لە ئێستادا ئیمکانی هەیە. بەم مانایەش دەکرێت هەرەوەزییەکان هەر

ئەمەش لە سایەی سەرمایەداریشدا نموونەیەک لە سیستەم و شێوازی بەڕێوەبردن و خاوەنداریتی سۆشیالیستی پێشکەش بکەن.

لە دیدگای ئێمەدا وەلانانی دەسەڵاتی بۆرژوازی و جێگاگرتنەوەی بە دەسەڵاتێکی کرێکاریی لەسەر بنەمای تێدەخولی ڕاستەوخۆ و ئازادانەی جەماوەر خاڵێکی وەرچەرخانی چارەنوسسازی شۆڕشە، بەڵام هەموو شۆڕش نییە. شۆڕش چۆن پاش گرتنی دەسەڵاتیش پرۆسەیەکی بەردەوامە، پێش گرتنی دەسەڵاتیش هەروایە و بەشداری کردن لەم شۆڕشەدا و شۆڕشگێڕێتی بەم مانایە سنوورێکی دیاریکراوی لەگەڵ ڕیفۆرمیزمدا هەیە، بەڵام ئەو ئاکتانەی یان ئەو هەنگاوانەی ئێمەش هەڵیاندەگرین هەر لە خۆیاندا ناتوانن ئاکت و هەنگاوی شۆڕشگێڕانە یاخود ناشۆڕشگێڕانە بن. هەرەوەزیەکان لەم تێگەیشتنەدا دەتوانن هەر ئەمەش ئاکتی شۆڕشگێڕانە بن و وەک چۆن دەشتوانن ئاکتی ناشۆڕشگێڕانە و ڕیفۆرمێکی سادە و ڕەنگە ناکاریگەریش بن.

– کەسانێک پێیان وایە ئەم کارە هەرەوزییانەی کە لە ناوچەی خانەقین دەستی بۆ براوە، لە بنچەدا کاری دەسەڵاتەو دەبێت فشار بۆ دەسەڵات ببرێت لە جیاتی کاری هەرەوەزی. ئەی ئێوە ئەمە چۆن دەبینن؟

–

دیارە دەکرێت بە دوو وشە بڵێین ئەو نەزەرە پوچ و بێ ناوەرۆکە و بارگاویە بە چەندین هەڵەی مەنهەجی و سیاسی، بەڵام بەرلەوەی وەڵامی پڕ بە پێستی ئەو نەزەرە و دیدگایەک کە لە پشتی وەستاوە بدەینەوە بە ئەوەی لە ڕوانگەی خۆمانەوە جێگاوشوێنی هەرەوەزیەکان بناسینین، پێویستە ئەو سیاقە مێژوویی و سیاسی و کۆمەڵایەتییە بناسێنین کە ئەم ئەزموونەی تێدا دەرکەوتووە. کوردستان کۆمەڵگایەکی تایبەتی ناوچەی خۆرهەڵاتی ناوەڕاستە کە ناوچەیەکە کۆمەڵێک خەسڵەتی تایبەت بە خۆی هەیە لە دنیای سەردەمدا. هەر نەخشەیەک کە مەبەستەتی بە ئاراستەی وەدیهێنانی ئاڵوگۆڕی شۆڕشگێڕانەدا هێزی چینی کرێکار و خەڵکی زەحمەتکێش کۆبکاتەوە دەبێت لەسەر بنەمای تێگەیشتنێکی دروستی دۆخی تایبەتی ئەم کۆمەڵگایە و ئەو ڕەوەندە بناغەییانەی خەریکن تیایدا دەگیرسێن دابڕێژرێت. پێویستە لێرەدا ئاماژەیەکی کورت بەوە بکەین کە لە ڕوانگەی ئێمەوە مەنهەجییەتی دروست بۆ لێکدانەوە دەبێت بەر لە هەرشتێک کۆمەڵگا لە گشتییەتی خۆیدا لە بەرچاو بگرێت. بەم مانایەش ئێمە بە لێکدانەوەی دیاردەکان و دانانی نەخشە بەر لە ئاماژەکردن بە ململانێی چینایەتی و بە بنەماوەرگرتنی هەندێک حوکمی گوایە

بڵاوە و بەدیهی لەسەر چینەکان و جێگاوشوێنیان و خەسڵەتی جەوهەریان پێویستە سەرنج بدەینە کۆمەڵگا وتایبەتمەندیە میژویی و سیاسیەکانی. لە ڕوانگەی ئەمەوە کۆمەڵگا لە چینەکان گەورەترە و هیچ کەتەلۆگێکی لەپێشەوە فۆرمۆڵەکراو بۆ ناسین و پێشبینی کردنی وردەکاریەکانی پراکتیک و خەباتی چینایەتی موعتەبەر نییە.

لەم بڕگە زەمەنیەدا کە ئەمە دەرکەوتنی هەرەوەزیەکانی خانەقین دەبینیین، پەلامارێکی هەمەلایەنە بەسەر ئاستی ژیان و گوزەرانی کرێکاران و جەماوەری زەحمەتکێش لە ئەنجامداندایە. سیاسەت و بەرنامەی نیۆلیبرالیزم کە لە دوای جەنگی ١٩٩١ و بەدەسەڵات گەیشتنی ئەحزابی کوردایەتی دەستی پێ کردووە و پاش جەنگی ٢٠٠٣ و داگیرکاریی عیراق ڕەوەندەکەی خێراتر بۆتەوە، ئەمڕۆ خەریکە هەنگاوێکی تر دەبەرێتە پێشەوە و تیایدا هەموو شوێنەوارەکانی ئابووریەکی کۆنترۆڵکراو لەلایەن دەوڵەتەوە کە لەپاڵ خەسڵەتی تردا بە مانای زەمانەتکردنی هەندێک خزمەتگوزاری سەرەتایی و پاڵپشتی نرخی هەندێک شمەکی سەرەکی بوو دەسدرێتەوە، باجی جۆراوجۆر لەسەر خەڵک دادەنرێت یان زیاددەکرێت، پاشماوەکانی کەرتی دەوڵەتی بە کەرتی تایبەت دەفرۆشرێت و لەم ڕێگایەشەوە بێکارسازیەکی فراوان ئەنجام دەدرێت، ئەمە جگە لە کەمکردنەوەی موچە و بڕینی یەکجارەکی هەندێک دەستگیرۆیی کۆمەڵایەتی. ئەم پەلامارە کە لە ژێر پەردەی قەیرانی سیاسی و ئابووریدا چنگ لەسەر شان دەبرێتە پێشەوە کۆمەڵێک دەرهاویشتە لەگەڵ خۆی دەهێنیت کە دەبێ لە مەتنی هەندێک ڕەوەندی میژوویی ناو کۆمەڵگای کوردستان بۆی بڕوانین، کە دەکرێت لە خوارەوە لە چەند خاڵدا دیاری بکەین:
– کۆمەڵگای کوردستان دەورانێکی دوورو درێژ لەژێر کاریگەری جەنگ و ململانەی کوردایەتی لەگەڵ حکومەتی مەرکەزیدا بووە و تایبەتمەندیەکانی کوردایەتی وەک جووڵانەوەیەکی عەشیرەتی و دەهاتی چەکدار و فاشیزمی دەسەڵاتی حاکم لە عیراقدا وای کردووە ئەو ماوە درێژە مەیدانی سەرەکی ململانە سیاسیەکان لەم کۆمەڵگایەدا لە دەرەوەی شارەکان ببرێتە پێشەوە و هەر بۆیە لەو چەند دەیەیەدا واتە لەسەرەتای شەستەکانەوە تاکو سەرەتای نەوەدەکان بوارێکی زۆر بەرتەسک بۆ بەرجەستە بوونی جووڵانەوە کۆمەڵایەتیەکان و ڕێکخراوە جەماوەریەکان فەراهەم بووە.

– ئەنفال و کیمیاباران و کۆچی بە کۆمەڵ کاریگەری سایکۆلۆجی زۆر گەورەی لە مەودایەکی کۆمەڵایەتی فراواندا جێهێشت و ئاستی چاوەڕوانیەکانی جەماوەر و گیانی کاری دەستجەمعی و پێکەوەیی و

بەرەنگاری زۆر هێنایە خوارەوە. لە دوای نەوەدەکانیشەوە گەمارۆی ئابووری، نادیاری و هەڵواسراوی چارەنووسی سیاسی کۆمەڵگای کوردستان بە زیاتر لە دەیەیەک، تەونی کۆمەڵایەتی کۆمەڵگای کوردستانی تێک دا و درێژەی بەو دۆخە وێرانە دا کە ئەنفال و ڕاگواستن و تێک و پێکدانی ژێرخانی ئابووری کۆمەڵگا خوڵقاندبووی.

- دەسەڵاتدارێتی ئەحزابی میلیشیایی کوردایەتی کە خۆی لەسەر زەمینەی ئەو فاکتەرانە و تەدەخولی هێزە ئیمپریالیستەکان و دەوڵەتە کۆنەپەرستەکانی ناوچەکە و لە فەزای دوای ڕوخانی بلۆکی خۆرهەڵات و باڵادەستی کۆنەپەرستی سیاسی لە ئاستی دنیادا شکڵی گرت، کاریگەری لەسەر خوڵقاندنی تەگەرەی گەورە لە بەردەم پەرەگرتنی جووڵانەوە کۆمەڵایەتییەکان و ڕێکخراوە جەماوەرییەکان و لاوازی چەپی کۆمەڵگا بە گشتی هەبوو.
- بەو پێشینانەوە پشت بەستنی ئابووری کوردستان بە داهاتی نەوت ڕێگرە لە بەردەم پەرەگرتنی هۆشیاری چینایەتی چینی کرێکار و خۆناسینی وەک چینێک کە لە ڕووی ئابوورییەوە بەهێز و کاریگەرە.

- لە ڕووی فیکری و ئایدۆلۆژییەوە لە دوو دەیەی ڕابردوودا تێزە نیۆلیبراڵەکان لە بواری ڕێکخراوبوونی جەماوەریدا کە بە ئاراستەی ناسیاسی کردن و بەرتەسککردنەوەی ئاسۆی هەڵسوڕاواندا کاری کردووە، دەکتارینی ڕێکخراوەکانی کۆمەڵگای مەدەنی جێخستووە و توێژی هەڵسوڕاوی کۆمەڵگای دەرگیری تەرزێک لە کارو هەڵسوڕانی کۆمەڵایەتی کردووە کە جەماوەر کەمترین ڕۆڵی تێدا دەبینێت. سەدان و هەزاران هەڵسوڕاو کە دەیانتوانی ماتریاڵی پێکهێنان و بەڕێخستنی ڕێکخراوەی جەماوەری بن، کراونەتە هەڵسوڕاوی مەدەنی کۆمەڵێک دەستە و کۆمەڵە کە بە پیی پێناسە جەماوەر بەیان حەشاماتێکی بەکاربەرن و چاوەڕوانی خزمەتکردن و هۆشیارکردنەوە و ڕاهێنانن، نەک هێزێکی داهێنەر و خوڵقێنەری ئاڵوگۆڕی کۆمەڵایەتی و سیاسی. لە لایەکی تریشەوە ئیدامەدانی ئەو دەستە و کۆمەڵانە پابەندی پەیوەندی توندوتۆڵ لەگەڵ دەسەڵات یان ڕێکخراوە نێو دەوڵەتییەکانن کە بەنەخشەوە کار بە فەراهەمکردنی بارێکی هاوسەنگ و ئارام بە دەسەڵاتداران دەکەن.

هەموو ئەو فاکتەرانەی سەرەوە کارێکی کردووە کە جەماوەر لە بەرانبەر پەلاماری نوێ و بەرنامەی نیۆلیبرالیزم بە داماڵینی جەماوەری کریکار و زەحمەتکێشی کوردستان لە سادەترین مافەکانی کە بەرهەمی خەباتێکی دوور و درێژ و قوربانی چەند دەیە بووە لە عیراقدا، لە دۆخێکی ناوازە لە بێ چەکی و نائامادەییدا بێت بە

بەرەنگاریی. ئەوانەی لە چەند ساڵەی ڕابردوودا لە کوردستان لە بواری کاری جەماوەری و پێکهێنانی ڕێکخراوە جەماوەرییەکان دەست و پەنجەیان نەرم کردووە، بە ڕەنگ و پێستەوە شعوریان بە سەختی و ناکامی ئەو هەوڵانە کردووە و هەربۆیە کاتێتی کە ڕێگای تر تاقی بکەینەوە و میتۆدی تر بگرینە بەر.

بەرلەوەی باس لەو میتۆدە بکەین جێگای خۆیەتی ئاماژە بەوە بدەین کە پەلاماری برسیکردن و مەحرومکردنی خەڵک و بەرنامەی نیۆلیبرالیزم یەکێک لە دەرکەوتەکانی پاشەکشەکردنی دەوڵەت و دامودەزگا ڕەسمییەکانە لە بواری خزمەتگوزاری و فەراهەمکردنی پێداویستییە سەرەکییەکان بە نرخێکی داشکاو. ئەم دۆخە بۆشاییەکی دروست کردووە کە هەرهێزێک بە نەخشەوە دەتوانێت پڕی بکاتەوە. کۆمۆنیستەکان و چەپەکان دەتوانن ئەو هێزە بن و گەر نەبن ئەوا بوار لە بەردەم هێزی کۆنەپەرست یان تەنانەت -وەک لە زۆر جێگای تری دنیا ڕووی داوە- باندە تاوانکارەکان واڵا دەبێت بۆ ئەوەی لەو بۆشاییە سوود وەرگرن.

ئەوەی کە دەتوانێت میتۆدێکی دروست بێت بۆ بەرەنگاری لەمڕۆی کوردستاندا پیکهێنانی هەرەوەزییەکان و بەڕێخستنی جووڵانەوەیەکی هەرەوەزی فراوانە. ئەم تەرزە لە ڕێکخراو بوون ڕاستەوخۆ هەڵهەنجراوی پیداویستییەکانی بەرەنگاربوونەوەی پەلاماری برسیکردنە، سادەیە، لەگەڵ ئاستی خەبات و هۆشیاری خەڵکدا وەک دەتەوە و جەماوەر تیایدا ڕاستەوخۆ بەرهەمی کاری پیکەوەیی خۆی دەبینێت و بە دوور لە بەرکەوتەکی ڕاستەوخۆی توند و تیژ لەگەڵ دەسەڵاتدا دەتوانێت بەسکێت و بەرەو پێش بچێت. ساڵێک بەر لە ئێستا ئێمە لە ڕووی تیئوریەوە بەم ئەنجامە گەیشتین و پێشنیاری هەرەوەزییەکانمان خستە ڕوو، ئێمەش خەریکین بە هیمەت و لیهاتوویی هاوڕێیانی خانەقین و ناوە و دەرەوەی کوردستان لەسەر واقعیەتێک و بوونەکی زەمینی قسە دەکەین. هەرەوەزییەکانی خانەقین ئەوە دەسەلمێنیت کە کاری هەرەوەزی دەتوانێت دەستپێکی جووڵانەوەیەکی کۆمەڵایەتی بەهێز بێت. لە ئەزموونی یۆنانا سەندیکا بەهێزەکان توانییان بە برەودان بە هەرەوەزییەکان سەنگەرێکی بەهێزی بەرەنگاری لە بەردەم نیۆلیبرالیزم و تاڵانکاری ئەوروپا و ترۆیکادا لە بدەن، دەکرێت لە کوردستاندا هەرەوەزییەکان بتوانن ڕێکخراوە جەماوەرییەکان هەڵبسێننەوە و دەستپێکی ڕیزبەندییەکی کۆمەڵایەتی بەهێز بن.

لە کۆتاییدا بۆ ئەو تەروانینەی کە دەڵێ هەرەوەزییەکان خەریکن کاری حکومەت دەکەن دەبێ بڵێین ڕاست دەکەن، بەڵام بە دیوێکدا کە ئەو

تەواوینییە بۆی ناتەوانێت ئەم ڕاستیە دەتوانێت هەوێنی پشت بەستنی جەماوەر بەخۆی بێت. ئێمە پێویستە بەر لە هەرکەس خۆمان لە پارادایمی ‘جووڵانەوەی ناڕەزایی’ دەربازبکەین. ناڕەزایی کردنێکی مەشروعە و نیشانەی زیندوویی جەماوەرە، بەڵام کاتێک دەکرێتە پرنسیپێک و پێوانەیەک بۆ هەرئاکتێکی سیاسی و کۆمەڵایەتی ئەوا پێشگریمانەی ئەوەیە کە دەسەڵات و تەنانەت دەسەڵاتێک کە لە جەماوەر دابڕاوە توانای جێبەجێکردنی خواست و ئاواتەکانی خەڵکی هەیە. ئەمە جگە لە دانانی خەڵک لە پێگەی داواکار و خوازیار و بەندکردنی لەم پێناسەیەدا هیچی تر نییە. ئێمە دەیڵێین پێویستە لەو پێناسەیە خۆمان ڕزگاربکەین و جەماوەر بە گیانی خۆبەڕێوەبەری و حکومەتکردن پەروەردە بکەین. پێویستە دەسەڵات وەک بوونێکی گەورەتر لە دامەزراوەکانی دەسەڵات ببینیین و بەو مانایەش هەوڵی گرتن و بەکارهێنانی بدەین. ئەوە دروستە کە شۆڕش ناتوانێت بەبێ تێکوپێکدانی دامەزراوەکانی دەسەڵاتی چینی فەرمانڕەواو و ڕێکخستنی کارگەران وەک چینێکی باڵا دەست لە جێگای پێکهاتە و دامەزراوەی ترەوە بەسەرکەوتن بگات. بەڵام دەسەڵات بەر لەوەی دامەزراوە بێت هەیمەنەیە و ئێمە لەم بوارەدا دەتوانین هەر ئێستا کار بکەین. بەهێزبوونی هەرەوەزیەکان دەتوانێت هاوسەنگی هێز بگۆڕێت و هەیمەنەی چینی باڵادەست لە ڕووی فیکری و مۆڕاڵی و سیاسیشەوە لاواز بکات. سەرەنجام بەشدارانی هەرەوەزیەکان و جەماوەرێک کە لە جووڵانەوەیەکی هەرەوەزیدا چالاکانە بەشدارە ڕامکردنی بە سیاسەتەکانی دەسەڵاتداران زۆر سەختترە لە جەماوەرێک کە تەنها لە پێگەی کرێچییەکی دەسەڵاتەوە ناڕەزایی دەردەبڕێت.

– دوا پرسیاری ئەم جارە، چ پەیام و ڕێنوێنییەکت بۆ چالاکانی هەرەوەزییەکان هەیە؟

ئەوەی ئێمە لێرەدا دەیڵێین پێشنیارە نەک ڕێنوێنی، بە بڕوای ئێمە هەرەوەزیەکان لە ئێستادا پێویستیەکی حەیاتیان بە فراوانبوونەوەی ئاسۆیی هەیە. بە دەربڕینێکی تر گەشەی چەندایەتی هەرەوەزیەکان لەمڕۆدا لە گەشەی چۆنایەتییان گرنگترە، ئێمە لە هیچ هەوڵێک دریغی ناکەین بۆ پشتیوانی کردن لەم فراوانبوونەوە و بایەخی ئەم کارە مەرجدار بە هیچی تر ناکەین. کاری هەرەوەزی وەک پێناسەی خۆی کارێکی سەربەخۆی جەماوەریە و ئێمە ئەمە بە بەشێک لە پێناسەکەی دەزانین، بەڵام ئەوەی کە ئاستی هۆشیاری جەماوەری بەشدار و ئاستی ڕێکخراوبوونیان لە کوێدایە نابێت خاڵی فۆکەسی هەڵسوڕاوان بێت. ئێمە بە دیدێکی ماتریالیستیەوە پێمان وایە هۆشیاری چینایەتی و

سیاسی لە پرسەیەکی واقعیدا دەچێتە پێشەوە. ئەو دیدگایەی پێی وایە هەنگاوی سەرەتایی هەر کارێک هۆشیارکردنەوەیە بۆ دروست نازانین. بەوە ئاشناین کە سۆشیالیستەکان و کۆمۆنیستەکان یەکەمین ئەرکی خۆیان بە هۆشیارکردنەوەی جەماوەر دەزانن. زۆر جار دەگوترێت کە کۆمۆنیستەکان پێویستە بیروباوەڕی خۆیان بڵاو بکەنەوە، ئەمە لامان وایە ئەو جۆرە بیرکردنەوەیە نزیکایەتی لە میتۆدی ئاینی و کاری تەبشیری هەیە. ئەمە تێوەچوون لە پراکتیکێکی واقعی و دەرگیربوونی جەماوەر لە هەوڵێکی دەستەجەمعیدا بۆ وەڵامدانەوە بە کێشەکانی ژیانیان ئەو پرسە واقعیەیە کە هۆشیاری تێدا پێش دەکەوێت و ڕێکخراوبوونی تێدا پەرەدەگرێت.

یەکێک لە مەرجەکانی ئەو فراوانبوونەوەیە ئاراستەکردنی جەماوەر و هاندانیانە بۆ دەستبردن بۆ پێکهێنانی هەرەوەزیەکان، بڵاوکردنەوەی هەواڵەکانی پێشڕەویەکانی هەرەوەزیەکانە. موبادەرەی چالاکوانانی سۆشیالیستە بۆ پێکهێنانی هەر چەشنە هەرەوەزیەک کە زەمینەی سەرکەوتنی هەیە بە لەبەرچاوگرتنی ئەوەی چەندە بچوک یان گەورەیە.
هەنگاوێک کە دەتوانێت هەر ئێستا هەڵبهێنرێتەوە و لە پاش فراوانبوونەوەی نیسبی هەرەوەزیەکان فوکەسی بخرێتە سەر پەروەردە کردنی کادری هەرەوەزیە. ئەو چالاکوانانەی ئێستا موبادەرەی هەرەوەزیەکان دەکەن پێویستە هەوڵ بدەن کادری وەک خۆیان پەروەردە بکەن، نووسین لەسەر هەرەوەزیەکان و وەڵامدانەوە بە ئیشکالاتە فیکریەکان، گواستنەوەی ئەزموونە سەرکەوتووەکانی وڵاتانی تر و نووسین لەبارەیانەوە، گرتنی سیمینار و کۆڕی بەردەوام تا دەگاتە ئاستی سازدانی خولی تایبەت بە ئامادکردنی کادری ئەم جووڵانەوەیە لە وردەکاریەکانی ئەو پرسەی پەروەردەکردنەیە.

دیارە ئەمانە گشت ئەرکەکانی هەڵسوڕاوانێکی سۆشیالیست نیین کە لەناو هەرەوەزیەکاندا کار دەکەن، بەڵام ئەو بابەتە واتە پێشنیارمان بۆ هەڵسوڕاوانی سۆشیالیست لە دەرەوەی مەبەستی پرسیارێکی ئەوەیە و دەکرێت بە کاتێکی تری هەڵگرین.